

Hoe weet ik dat ik verkoren ben tot zaligheid?

Psalm 84: 4

Psalm 32: 1

Psalm 115: 5, 6, 7

Psalm 119: 67

Psalm 18: 1

Lezen: Handelingen 9: 1-20

Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, paragrafen 12 en 13

Geliefde gemeente, onze hulp en onze enige verwachting is ook in het middaguur in de naam van de Heere, Die de hemel en de aarde gemaakt heeft, Die trouw blijft tot in eeuwigheid en Die nooit zal laten varen de werken van Zijn handen. Amen. Genade zij u en vrede, van Hem Die is, en Die was, en Die komen zal, en van de zeven geesten die voor Zijn troon zijn, en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden, en de Overste van alle koningen der aarde. Amen.

In de stad Damascus leefde een discipel van de Heere Jezus Christus. Zijn naam was Ananias. Op een door God bepaald moment kreeg deze discipel bezoek van zijn Meester in de vorm van een gezicht. Toen de Heere bij hem op bezoek kwam, kreeg Ananias een opdracht: hij moest naar Saulus van Tarsen. Aanvankelijk schrok Ananias hiervan. Hij had zoveel over die man gehoord. Hij wist niet anders dan dat deze man een grote vijand was van Christus en van allen die Christus volgden. Hij wist heel goed dat deze man op weg naar Damascus was gekomen. Moest hij bij die man huisbezoek afleggen? Ananias dacht: daar begin ik niet aan, dat durf ik niet. Maar toen nam de Heere zijn bezwaren weg. De Heere zei tegen Ananias: *Ga heen, want deze, ja deze man, die Saulus van Tarsen, is Mij een uitverkoren vat, om Mijn Naam te dragen voor de heidenen, en de koningen, en de kinderen Israëls.*

Hoor je dat, gemeente? Krijg je niet een beetje hoop? Saulus van Tarsen, die als een beest tekeering tegen Christus en Zijn kerk, een uitverkoren vat! Wat Is God groot, hè? Zul je niet wanhopen aan God? Het is alsof de Heere tegen Ananias zei: Ik ben de grote Pottenbakker en Saulus van Tarsen is voor Mij een vat, een pot, die Ik gemaakt heb tot Mijn eer. Ik heb hem verkoren tot zaligheid. Ik heb hem verkoren om Mijn knecht te mogen zijn. En dat alles zal Ik hem zelf bekend gaan maken. Wat een wonder! God gaat Saulus van Tarsen bekendmaken dat hij een uitverkoren vat was. Hoe dan? God is al bezig om in deze man zo te werken door Zijn Woord en door Zijn Geest, dat de vruchten van de uitverkiezing openbaar zullen komen in het leven van Saulus van Tarsen. Daarbij zal de Heilige Geest ervoor zorgen dat deze Saulus van Tarsen openbaar mag komen in een tere levenswandel voor Gods aangezicht, vanwege die goddelijke verkiezing.

Gemeente, dat gaan al Gods kinderen ervaren. Al is het inderdaad bij onderscheiden trappen en ongelijke maten. Maar toch, allen die zalig worden, worden tot de zekerheid van die zaligheid gebracht en zullen daardoor erachter komen dat ze door God verkoren zijn tot zaligheid. Dat onderwijs vinden wij in paragraaf 12 en 13 van hoofdstuk 1 van de Dordtse Leerregels. Als thema vanmiddag willen we een vraag boven de preek zetten:

Hoe weet ik dat ik verkoren ben tot zaligheid?

Op die vraag willen we twee antwoorden geven vanuit deze artikelen:

1. Door goddelijke verzekering (artikel 12).
2. Door een tere levenswandel (artikel 13).

1. Door goddelijke verzekering

Wat is Gods verkiezing tot zaligheid? Toch een zeer groot wonder, gemeente. Waar alle mensen, ook wij, niemand uitgezonderd, naar Gods rechtvaardigheid verworpen zouden moeten worden, heeft het God behaagd door Zijn ondoorgrondelijke barmhartigheid een menigte van mensen te verkiezen tot zaligheid. Dat heeft God gedaan zonder aanzien des persoons. Dat heeft Hij onvoorwaardelijk gedaan. Dat heeft Hij gedaan vanwege vrije gunst die eeuwig Hem bewoog. Jazeker, een zeer groot wonder. Maar tegelijkertijd ook een grote, zalige troost. Want die verkiezing is onveranderlijk. Dat besluit van de Heere staat zo eeuwig vast en zal nooit meer ongedaan gemaakt kunnen worden. Allen die beschreven staan in dat Boek des Levens des Lams, zullen er nooit meer uitgeschrapt worden. Is dat geen troost voor degenen die de Heere vrezen?

De Heere gaat Zelf van die zalige troost verzekeren in het hart en het leven van degenen die zalig worden. Als Hij bijvoorbeeld tot je ziel gaat zeggen: *Vrees niet, Ik heb u verlost, Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt de Mijne. Want Ik ben de HEERE, uw God, de Heilige Israëls, uw Heiland. Van toen af dat gij kostelijk zijt geweest in Mijn ogen, zijt gij verheerlijkt geweest, en Ik heb u liefgehad.* Waarlijk, wat een heerlijke, zalige troost ligt er in dat onveranderlijke besluit van God om zondaren – en dat benadruk ik weer – zondaren te verkiezen tot zaligheid.

Maar dan die vraag, die brandende vraag, waar een aantal andere vragen aan voorafgaan. Wat hebt u, wat heb jij nou met het onderwijs over de uitverkiezing, wat we tot nu toe hebben gehoord, gedaan? Is dan die grote levensvraag gaan leven in je hart: Hoe weet ik dat nou, dat ook ik, zelfs ik, uitverkoren ben? Nee, het gaat in de eerste plaats niet om de vraag: wie zijn er allemaal uitverkoren? Het gaat ook helemaal niet om de vraag: hoeveel mensen zijn er dan uitverkoren? Het gaat zelfs niet eens om de vraag op zich: ben ik uitverkoren? Maar het gaat om een vraag die nog dichter bij je hart komt: Hoe kan ik het weten dat ik uitverkoren ben tot zaligheid?

Gemeente, leeft die vraag? Die vraag kenden onze Dordtse vaders ook, vanuit hun eigen leven, maar ook vanuit de praktijk als ze mochten dienen in een gemeente in ons vaderland. Daarom konden ze ook op die vragen een bijbels en pastoraal antwoord geven, dat we inderdaad terugvinden in de twee artikelen van deze middag. Het eerste antwoord vinden wij in paragraaf 12. Tegenover de mening van de remonstranten, dat een kind van God eigenlijk toch niet echt tot de zekerheid van de zaligheid kan komen, belijden zij op grond van het Woord dat Gods kinderen wel zeker kunnen zijn van hun zaligheid en van hun verkiezing tot zaligheid. Luister maar: *Van deze hun eeuwige en onveranderlijke verkiezing ter zaligheid worden de uitverkorenen te Zijner tijd verzekerd.* Dus op Gods tijd zullen ze het allemaal gaan weten dat ze verkoren zijn tot zaligheid. Hoort u het? De zaligheid is zekerheid. Zalig worden is een vaste zekerheid.

Verschillende keren komen we in de Bijbel getuigenissen tegen die dat laten zien. Dan hoor ik Paulus in het Nieuwe Testament zeggen: *Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere.* En diezelfde klanken hoor ik ook diep in het Oude Testament, van diezelfde zekerheid. Dan denk ik aan Job, al zit hij op de puinhopen van zijn leven, dan nog zie je wat het geloof doet: *Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan;*

en als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Denwelken ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zullen zien, en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot. O, twijfel er toch niet aan, gemeente, je kunt verzekerd raken van je zaligheid als de Heere je verkoren heeft tot zaligheid.

Maar hoe dan? Hoe doet de Heere dat? Laat ik u eens vertellen hoe Hij dat niet doet, want dat zeggen onze vaders ook: *Van deze hun eeuwige en onveranderlijke verkiezing ter zaligheid worden de uitverkorenen te Zijner tijd verzekerd, niet als zij de verborgenheden en de diepten Gods curieuselijk (dat woord betekent nieuwsgierig) doorzoeken.* Dus wie meent eerst te willen weten of hij uitverkoren is en dan pas zich zal laten bekeren tot God, die heeft het mis. Zo kan het niet en zo mag het niet. De Heere laat niet op voorhand in dat Boek des Levens zien, om te laten zien of je naam er wel of niet bij staat, om daarna pas de weg der bekering te laten plaatsvinden. Nee, dat mag niet. Zo nieuwsgierig mogen wij niet zijn. Dat zou een onheilige nieuwsgierigheid zijn.

Van zulke onheilige nieuwsgierigheid spreekt de Bijbel ook. De Bijbel laat heel duidelijk zien dat God dat niet wil. Ik zal u een voorbeeld geven. De Heere God heeft heel duidelijk in Zijn wetten bevolen dat niemand in die ark mocht kijken die een plaats zou krijgen in het Heilige der Heiligen. Die ark, waar we het vanmorgen ook over gehad hebben, want daar was die ark te heilig voor. De Heere had juist dat voorwerp verkoren als een plaats van Zijn aanwezigheid in het midden van het volk. Daarom is het ook een verschrikkelijke daad geweest van de zonen van Eli, Hofni en Pinehas, die de ark uit de tabernakel haalden in de tijd dat de Filistijnen overheersten en er gevochten moest worden, om die ark mee te nemen in de strijd. Maar waar liep het op uit? Dat die heilige ark van God in handen van die onbesneden Filistijnen kwam! Een geruime tijd is die ark in de tempel van Dagon geplaatst. Maar de Heere trof het volk met ramp na ramp. Toen hebben ze die ark weggezonden op een wagen in de richting van Israël. En toen kwam die ark terecht in het plaatsje Beth-Semes. En daar is de ark een poosje geweest. Weet u wat daar gebeurde? Sommige inwoners van Beth-Semes hebben toch dat verzoendeksel opgetild en in die ark gekeken. Ze wilden toch in nieuwsgierigheid in die verborgen ark kijken. En dat bleek onheilige nieuwsgierigheid te zijn. Het mocht niet van de Heere. En dan staat er in de Schrift dat de Heere die mannen sloeg vanwege deze daad. Laat dat niet heel duidelijk zien? Is dat niet een waarschuwing voor ons, dat wij niet met een onheilige nieuwsgierigheid willen binnendringen in de verborgenheid van God? Zo moeten wij ook die uitverkiezing niet curieuselijk gaan onderzoeken. Zo kom je er dus niet achter.

Hoe dan wel? Dat zeggen de Dordtse vaders ook. Want de Heere laat het wel weten en Hij brengt een mens wel tot de zekerheid van de zaligheid waartoe ze verkoren zijn. Hoe dan? We komen bij een mooie zin: *Bij onderscheiden trappen en met ongelijke maten.* Het is de moeite waard om even stil te staan bij deze woorden. Wat bedoelden onze Dordtse vaders daarmee? Eigenlijk laten deze twee woorden, trappen en maten, twee kanten zien van Gods werk in het hart van een zondaar.

Eerst maar even die *onderscheiden trappen*. We zouden dat op twee manieren kunnen uitleggen. Je zou kunnen zeggen: de Heere doet het op verschillende manieren. Dat is de eerste betekenis. De Heere maakt de ene zondaar op een andere manier zalig dan de andere. Zo ging de bekering van Zacheüs, die we een evangelische bekering mogen noemen, heel anders dan de plotseling schokkende bekering van de stokbewaarder. Nou, daar heb je een onderscheiden trap hoe de Heere dat kan doen. Zo werd Saulus van Tarsen, zo hoorden we, op een heel andere wijze tot bekering gebracht dan zijn geestelijke zoon Timotheüs. Daar heb je de eerste betekenis van onderscheiden trappen: verschillende manieren. Maar of de Heere nou bij Zacheüs op een

evangelische wijze werkte, of bij de stokbewaarder op een schokkende wijze, beiden zijn tot de zekerheid gekomen dat ze verkoren waren tot zaligheid.

Er is ook nog een tweede betekenis te geven aan de woorden *onderscheiden trappen*. Dan gaat het meer over het geestelijke leven van een persoon. Als de Heere begint te werken in je leven, sta je niet gelijk op de toppen van het geloof. Als de Heere begint te werken in een mensenkind en hij wordt van dood levend gemaakt, dan weet hij nog niet direct van de zekerheid dat hij weer rechtvaardig voor God is en aangenomen is tot kind van God. De Heere gaat een weg met een mens en er komt een opwas in de kennis en de genade van Christus. Gods Woord laat het ons heel duidelijk weten. Als de Heere Zijn kinderen vergelijkt met een kudde, dan vind je in die kudde pasgeboren lammetjes, lammeren die de melk niet meer nodig hebben en moeten leren gras te eten, je komt er rammen tegen, en vrouwtjes die weer aan het lammeren zijn. Wat een onderscheid in die kudde. Kijk, daar komt ten diepste die uitdrukking vandaan dat er inderdaad standen in het genadeleven zijn. Niet al Gods kinderen staan op dezelfde hoogte.

Trouwens, in een gewoon gezin is dat toch ook zo. Een baby die net in de wieg ligt, is toch van een heel andere orde dan een jongen of meisje van 18 jaar in je gezin. Als je 18 jaar bent, weet je natuurlijk veel meer dan toen je in de wieg lag. En als je 20 jaar bent geworden, ken je veel meer en kun je veel meer dan toen je nog maar een jongen of meisje van 4 was. De Bijbel spreekt er ook zo duidelijk over: er zijn zuigelingen in de genade, er zijn kinderen, jongelingen en vaders en moeders in Israël. Zo is dat nou eenmaal. Er is een onderscheid in de mate in de weg die de Heere met een mensenkind gaat. Dat wordt bedoeld met de trappen. Nee, we moeten dat natuurlijk niet gaan uitleggen als stationnetjes en fases, maar als die geleidelijke weg. En dan denk je weer aan dat prachtige woord van Brakel: *allengskens*, waarbij een kind in de genade mag groeien tot een volwassene in de genade. Kijk, dat zijn trappen in het geestelijke leven. Nou, dat is de ene uitdrukking.

Dan de tweede uitdrukking: *met ongelijke maten*. Ja, het ene kind van God heeft een sterker geloof dan het andere kind van God. Ook dat is Gods wijsheid. Er kunnen allerlei factoren een rol spelen. Sommige kinderen van God kunnen heel sterk spreken vanuit de zekerheid des geloofs. Anderen hebben altijd maar te strijden, zijn heel dikwijls moedeloos, hebben veel meer last van aanvechtingen waardoor dat geloof kan verzwakken. Dat wordt bedoeld met de mate van het geloof. En naarmate het geloof sterker is, zal een kind van God ook zekerder zijn van de zaligheid. Trouwens, in het leven van een kind van God kan het soms heel erg schommelen. Er zijn kinderen van God waar het heel erg kan schommelen in het geestelijke leven.

David was ook zo iemand. Het ene moment kon hij het uitroepen: *Dit weet ik vast, God zal mij nooit begeven*. Dat geloofde hij zeker. En een poosje later hoor ik hem zuchten: *Ik zal een dezer dagen omkomen door de hand van Saul*. Nog een voorbeeld: Elia staat boven op de Karmel, helemaal alleen tegenover die 400 Baälpriesters. Wat stond hij daar in de kracht van het geloof: één God in Israël! En even later ligt hij onder de jeneverboom en zegt hij: *Laat me maar sterven, want ik ben alleen overgebleven*. Het kan heel dicht bij elkaar liggen, zo op de toppen en zo in de dalen. Zo kan het misschien in uw leven ook zijn, u die God vreest. Dat er momenten zijn dat het zo vast ligt, dat je ziel zo zeker gesteld is, dat het van binnen zingt: *Mijn Liefste is mijn, en ik ben de Zijne. Hij zal me nooit begeven, Hij zal me nooit verlaten. Want zulk Een is mijn Liefste, zulk Een is mijn Vriend, o dochteren van Jeruzalem*. En dat je een paar dagen later zucht: *Waar is God, mijn Maker, Die psalmen geeft in de nacht? Ga ik voorwaarts, ik zie Hem niet; ga ik achterwaarts, ik bemerk Hem niet. Ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet*. Kijk, daar heb je het ook in het persoonlijke geloofsleven: die ongelijke mate van het geloof.

Maar hoe het ook is, onderscheiden trappen en ongelijke maten van het geloof, in het leven van elk van Gods kinderen zijn er die kostbare momenten dat ze het zeker mogen weten, ja, zelfs van hun verkiezing tot zaligheid. Wanneer gebeurt dat dan? We moeten oppassen dat we niet over hele bijzondere dingen gaan nadenken, dat de Heere dat dan doet door middel van visioenen of dat je in extase moet komen. Weg met al die dingen. De Heere doet het zo eenvoudig: door het Woord. Altijd weer door het Woord. Dan gaat de Heilige Geest dat Woord gebruiken om je te laten zien wat de vruchten van de verkiezing zijn. Dan gaat de Heilige Geest door dat Woord in je hart werken. En dan zul je datgene wat er in je hart ontstaat terugvinden in het Woord. En in het Woord zul je vinden wat er in je hart omgaat. Die heerlijke wisselwerking tussen het werk van de Geest in je hart en datgene wat Gods Woord ons laat weten. Ja, dat Woord wordt levend en krachtig, zodat je mag leren verstaan dat de Heilige Geest je gang en treden door dat Woord gaat vastmaken.

Wat spreekt dat Woord van de waarheid en van de zuiverheid van de vruchten van de verkiezing? Dan ga je echt ervaren, gemeente, dat dat Woord wat God tot je ziel gaat spreken – dat kan met Bijbellezin zijn, dat kan in de stille momenten zijn, dat kan met name onder de prediking van het Woord zijn – dat je gaat ervaren: wat God tot mij spreekt, is waar, ik ondervind het in mijn hart. Kijk, dat is de ware bevinding. En wat gebeurt er dan als je daar geen vreemde van bent? Ja, onze Dordtse vaders zeggen het aan het eind van paragraaf 12: dan komt er *geestelijke blijdschap*, dan komt er een *heilig vermaak*. Ken je dat? Versta je dat? Mag je zo wel eens in dit gebouw zitten, zo onder de prediking van het Woord, dat je erachter komt, steeds meer en meer: ik ben er geen vreemde van, ik vind het terug in het Woord? Dan zijn het van die gezegende kerkdiensten als je zo onder het Woord mag zijn. Die onvergetelijke momenten die je ook aan de tafel des Heeren mag ondervinden, als de Heere overkomt met Zijn vertroosting, met Zijn bemoediging, met Zijn onderwijs over de grond van de zaligheid.

Dan kan er zomaar onder de prediking van het Woord, terwijl je misschien met een bedroefd hart naar de kerk gekomen bent, een innerlijke, geestelijke blijdschap komen over dat goede werk wat de Heere hier van binnen in je ziel doet. Dat de Heere voor een ogenblik al die aanklachten van de duivel tot zwijgen brengt, dat de duivel geen kans krijgt om je in te fluisteren. Dat je zo in de stilte onder het Woord mag verkeren en dat het Woord leven gaat in je ziel. O, wat geeft dat een heilig vermaak, als je dan hoort over die wonderlijke leiding en die wonderlijke weg die de Heere gaat met Zijn kinderen, ja, die de Heere ook met u en jou persoonlijk ging en gaat. Dat je zomaar in de kerk kunt zitten en dat het van binnen in je hart begint te zingen: *Wat blijdschap smaakt mijn ziel, wanneer ik voor U kniel, in 't huis dat Gij U hebt gesticht. Hoe lief heb ik Uw woning, de tent, o Hemelkoning, die G'U ter ere hebt opgericht*. Omdat je van die zalige, onfeilbare vruchten mag horen van de verkiezing tot zaligheid, waar je geen vreemde van bent. Dat geeft echt een vermaak, gemeente, echt waar. Dat geeft echt blijdschap.

Om welke vruchten gaat het dan? Onze Dordtse vaders noemen er vier. Ze staan tussen haakjes. O, er zijn er nog heel veel meer, dat weten ze wel, daarom staat dat woordje 'enzovoort' er ook bij. En Gods Woord is er vol van. Maar ze hebben het goed geacht om het bij deze vier te laten. Blijkbaar zijn dit wel hele belangrijke vruchten van de uitverkiezing. Wat is dan het eerste wat ze noemen? Misschien zou u dat nog niet zo verwacht hebben, dat ze begonnen met het geloof: *het waar geloof in Christus*. Waarom beginnen ze nou met deze vrucht als eerste? Wij leren toch op grond van Gods Woord dat er een toeleidende weg tot Christus is? Als je zo een gesprekje hebt met iemand en het gaat over het begin van het geestelijke leven, dan komt het toch wel naar voren: je gaat God kennen, je gaat jezelf kennen, er komt een ontdekking aan je zonde, je wordt er bedroefd over, en de Heere gaat plaatsmaken voor Christus. Allemaal waar, gemeente, hier doen

onze Dordtse vaders niets van af. En toch beginnen ze hier als eerste te noemen: een waar geloof in Christus. Waarom? Omdat dat het meest cruciale is. Wist je dat?

Laten we maar eerlijk met de Schrift omgaan en ook eerlijk met onze ziel omgaan. Wij komen in de Bijbel mensen tegen die bedroefd zijn over de zonde. Wij komen in de Bijbel mensen tegen met een aanklagend geweten. Maar ze zijn nooit bij Christus terechtgekomen. Ze hebben nooit met hun zonde en ellende tot Hem zich ter genezing leren wenden. Terwijl het daar juist op aankomt. Dat is zo'n cruciale vrucht om te weten of je uitverkoren bent: dat het gaat om het ware geloof in Christus. En dan moet u dat ware geloof in Christus niet gelijk gaan uitleggen alsof iemand tot de volle zekerheid gekomen is dat hij Christus tot zijn deel mag hebben. Maar dat begint met het horen dat Hij er is, juist te midden van je nood en je ellende. En dat horen werkt een komen, en het komen werkt een aannemen. Dat is het. Maar daar kan het nooit buiten om, gemeente. Hoe zal een zondaar met schuld ooit voor God kunnen verschijnen zonder Christus?

Daarom wordt het een vermaak voor Gods kinderen om over Christus te horen. Het wordt zo'n vermaak om Hem te zien in de prediking als die Bloedbruidegom. Er komt zo'n trekking naar Christus, er komt zo'n liefde tot Christus. Dat is zo'n onbedrieglijk kenmerk van de verkiezing tot zaligheid. O, ze gaan het leren, allen die zalig worden, om alles voor schade en drek te achten vanwege de uitnemendheid van deze lieve Heere Jezus Christus. Ja toch, u die God vreest?

Kijk, en daar zal ook de *vreze des Heeren* openbaar komen, wat daarna wordt genoemd. Want wie Christus nodig leert krijgen als Zaligmaker van hun zonde, juist daarom, die wil toch niet meer zondigen? En naarmate je Christus leert kennen in Zijn lijdensweg, wordt dat toch verdiept. Als je ziet wat het Hem gekost heeft, dan wil je niet meer zondigen. Dan wil je zo graag leven in de vreze des Heeren. Dan begin je te vragen, en dan blijf je het vragen: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?* Dan kom je niet boven dat gebed uit: *Leer mij naar Uw wil te handelen, ik zal dan in Uw waarheid wandelen.*

Ja, en inderdaad, zulke mensen kennen ook ontdekkende genade. Want er wordt hier ook ten derde gesproken over de *droefheid naar God over de zonde*. Ziet u wel dat die Dordtse vaders echt wel wisten dat er een toeleidende weg tot Christus is? Maar het is alsof ze willen zeggen: dat is niet het allerbelangrijkste, hoewel het er echt bij hoort. Maar het allerbelangrijkste is dat geloof in Christus. En inderdaad, het begint met de droefheid over de zonde. Maar komen Gods kinderen er ooit bovenuit? Ook als ze Christus hebben leren kennen, en als de Christuskennis wordt verdiept. Zal ik u wat vertellen: hoe meer Christuskennis Gods kinderen krijgen, hoe dieper ze bedroefd worden over hun zonde. Want na ontvangen genade moeten ze zo strijden met die overgebleven zonde, dat verdorven, zondige vlees.

Daarom blijft ook die *honger en dorst naar de gerechtigheid*, wat hier als vierde vrucht wordt genoemd. Alleen de gerechtigheid van Christus redt van de dood. En het begint met een honger en een dorst, en er blijft een honger en een dorst naar Christus. Want heel het leven blijft Christus noodzakelijk. Wat een zuivere vrucht van de verkiezing!

Kijk, gemeente, zo kun je er nou achter komen of je verkoren bent. Kon je daar nu in meekomen? Als je nou vanmiddag mag zeggen, al is het misschien nog schuchter: ik ben er geen vreemde van. Al moet je dan misschien vanmiddag zeggen: Heere, ik moet nog heel veel leren, maar in beginsel gaat mijn ziel naar Christus uit, en ik wil niets liever dan wandelen in de vreze des Heeren. Heere, kijk maar in mijn hart, U weet hoe het ligt. U weet dat ik zo dikwijls bedroefd ben over mijn zonde als ik daar in de stilte mijn zonde belijd. U weet dat mijn ziel zo dikwijls hongert en dorst. Dan ben je uitverkoren. Zo zeker mag ik dat preken, want het staat hier op grond van het Woord. Nou,

gemeente, verwonder je er dan maar over dat die grote God Zich over je wilde ontfermen. Leef daar dan ook naar. Want Gods verkoren kerk kent ook een tere levenswandel.

2. Door een tere levenswandel

Onze tweede gedachte. We gaan nog wat overdenken wat er staat in paragraaf 13. Ja, als je geen vreemde bent van Gods genade en je mag op grond van het Woord van God ontdekken dat Hij inderdaad in je ziel aan het werk is, dan kunnen er van die momenten zijn dat je zo verwonderd raakt dat de Heere naar je omgezien heeft. Dat je bij tijden zegt: *Waarom hebt Gij mij verkoren? Waarom was het op mij gemunt – dat kun je niet begrijpen - daar er duizend gaan verloren, die Gij niet getrokken hebt? Waarom juist ik? Daar U zo'n grote zonde ook in mij hebt gevonden. Ik ben net zo slecht als al die andere mensen, Heere. En toch hebt U naar mij om willen zien. Toch hebt U mij liefgehad.*

Kijk, gemeente, dan word je heel klein onder die grote God. En wat is dat nodig voor een godzalige levenswandel! Dat zal bewaren voor geestelijke hoogmoed. Helaas komt dat voor, dat mensen met hun bekering hele grote mensen worden, grote bekeerde mensen, die soms wel eens denken meer te zijn dan een ander, die altijd op een hoge toon spreken en soms heel hard kunnen zijn voor bekommerde zondaren. Ja, je komt ze ook wel eens tegen die menen dat de bekering bij een ander precies, exact zo moet gaan als het bij henzelf gegaan is. En klopt het bij de ander niet, dan zijn ze gelijk afgeschreven. Dat is heel schadelijk voor het beginnende geestelijke leven, als mensen zo met bekommerde zielen omgaan. Als dat zo is, dan mogen ze het zelf wel eens nakijken en bidden: *Zie of er bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigten weg.*

De Dordtse Leerregels spreken een heel andere taal. Wie werkelijk iets mag kennen van die vruchten van de verkiezing tot zaligheid, die wordt geen groot, hoogmoedig mens. Maar als die erbij leven mag, is hij klein en ootmoedig. Want zo staat het in paragraaf 13: *Uit het gevoel en de verzekerdheid van deze verkiezing nemen de kinderen Gods dagelijks meerdere oorzaak om zichzelf voor God te verootmoedigen, de diepte van Zijn barmhartigheden te aanbidden, zichzelf te reinigen, en Hem, Die hen eerst zo uitnemend heeft liefgehad, wederom vuriglijk te beminnen.*

Hier komen nou vier aspecten naar voren van een ootmoedige levenswandel. Gods kinderen, als ze op hun plek zijn, komen openbaar in ware ootmoed. Genade maakt kleine mensjes voor die grote God. Genade wekt verwondering. O, wat heeft die grote, heilige God toch bewogen om mij zalig te willen maken? Ik, die zo diep in de zonde gevallen ben, ik, die zo onverbeterlijk ben. Nochtans heeft de Heere mij opgezocht en is Hij tot mij gaan spreken. *Mijn God, wat is de mens dan op deze aarde? De broze mens, hoe klimt hij tot die waarde, dat Gij aan hem in zoveel gunst gedenkt, en des mensen zoon, Uw eerste liefde schenkt? Heere, wat is het dat U omgezien hebt naar een dode hond als ik ben?* Kijk, dat is ootmoed.

Maar weet je wat Gods kinderen bij tijden ook kennen? Ware aanbidding. Kind van God, wanneer was je voor het laatst in aanbidding? Dat hoort ook bij het geestelijke leven, hoor. Weet je wat dat is? Dat is God groot maken als een ootmoedige zondaar. En dan zeggen onze vaders: vanwege de diepte van Gods barmhartigheid. Aanbidding als je iets van die ontfermingen Gods mag ondervinden. Aanbidding als je ervaren mag dat Gods ingewanden rommelen van barmhartigheid over u. Aanbidding omdat Hij je getrokken heeft met koorden van goedertierenheid. Aanbidding omdat Hij u bezocht heeft met Christus uit de hoogte. Ach, dan heb je soms geen woorden meer om de Heere van binnen in je hart groot te maken. Je kunt het ook eigenlijk niet onder woorden brengen, wat die geestelijke, Bijbelse aanbidding is.

En als er dan woorden zijn, dan kan het zomaar van binnen gaan zingen: *Alle roem is uitgesloten, onverdiende zaligheeden heb ik van mijn God genoten, ik roem in vrije gunst alleen.* Dat je zomaar met die oude Zacharias kunt meezingen: *Lof zij de God van Israël, de HEERE, Die aan Zijn erfvolk dacht, en door Zijn liefderijk bestel, verlossing heeft teweeg gebracht, die nooit in schoner glans verscheen, dan nu door Gods barmhartigheeden, Die met ons lot bewogen, om ons van zonde en ongeval te ontslaan, een Ster in Jakob op doet gaan, de Zon des heils doet aan de kimmen staan.* Ben je zo weleens in de aanbidding aan Zijn voeten terechtgekomen? Of moet je vanmiddag ook zeggen: Heere, wat komt U veel te kort door mij? O, Drie-enige God, U bent het zo waard dat ik U zou aanbidden. elk uur, elk ogenblik, vanwege de grote genade die U mij geschonken hebt. Maar het is zo gebrekkig, Heere, het is zo te kort en zo met zonde bevlekt. En dan kom ik er elke dag weer met liefdesschuld uit. En dat tegenover die opzoekende, verkiezende liefde.

Maakt dat dan zorgeloze mensen van Gods kinderen? Ach nee, daar worden ze nou juist verdrietig van. Maar weet je wat ze doen? Dan heb je weer zo'n prachtige vrucht van de verkiezing: ze vluchten met al die tekorten en met al die zonden tot die bloedfontein Christus, die dag en nacht geopend is, en waar een zondaar na ontvangen genade met al zijn tekorten nooit tevergeefs aanklopt. Ze zoeken toch steeds weer hun reinigmaking bij Christus. En elke keer moeten ze het daar weer belijden: *Ontzondig mij met hysop, en mijn ziel, nu gans melaats, zal rein zijn en genezen. Was mij geheel, zo zal ik witter wezen dan sneeuw, die vers op het aardrijk nederviel.*

En is het niet een wonder als je voor het eerst welkom mag zijn bij die Bloedfontein? Maar wordt het wonder niet steeds groter als je steeds opnieuw mag vluchten om je te laten reinigen? U die God vreest in ons midden, heb je ook niet elke dag een wasbeurt nodig in die bloedfontein Christus? Ja toch. En wordt juist daarom Hij, als dat Lam Gods, niet zo dierbaar voor je, dat je bij tijden uitroept en zegt: *O dierbaar Lam, o dierbaar bloed van het Lam, ik kom opnieuw tot U om mijn ziel te laten wassen in die onuitputtelijke bron van Uw bloed. O lieve Heere Jezus Christus, was, reinig ook nu weer mij van al mijn zonden.* Kijk, zo is het leven, en zo komt, als het goed is, openbaar dat je iets mag kennen van die verkiezende liefde tot zaligheid.

En hoe komt dat toch? Wel, als de Heere Zijn liefde gaat uitstorten in je hart, dan komt er wederliefde. En dat is het laatste wat onze Dordtse vaders noemen: *Uit het gevoel en de verzekerdheid van deze verkiezing nemen de kinderen Gods dagelijks meerdere oorzaak om Hem, Die hen eerst zo uitnemend heeft liefgehad, wederom vuriglijk te beminnen.* Weet je wat een zuiver kenmerk is van de verkiezing? Als je oprecht mag zeggen: *God heb ik lief.* Kan de Heere nog lager neerdalen, als je op goede gronden kunt zeggen met Petrus, al lopen de tranen over je wangen: *U weet alle dingen, U weet dat ik U liefheb.* Kijk, en dan zal dat ook in je levenswandel openbaar komen, hoe je ook in de dagen van de week bezig bent, op school, op je werk, thuis, hoe je spreekt, hoe je doet, de keuzes die je maakt, de kleding die je koopt, de muziek die je luistert, de boeken die je leest. Het geestelijke leven trekt door heel je tijdelijk, dagelijks leven heen.

Nee, dan leef je niet zorgeloos, dan leef je niet gemakkelijk, dan wil je niet vleselijk leven. Al ken je de strijd met je zondige vlees, maar je begeert niets liever dan anders te zijn. Niet apart te zijn, want je blijft gewoon normaal, maar anders te zijn, om te leven voor het aangezicht des Heeren. Daarom wil een kind van God niet openbaar komen als een mens die maar heel makkelijk over de verkiezing kan praten. De Dordtse vaders noemen dat *lichtvaardig vermetend*, en dan maar menen dat het wel goed zit, terwijl er in de levenswandel niets van te zien is. En de andere kant is ook niet goed: dat je heel rechtzinnig en vroom kunt praten over de uitverkiezing, soms alsof het lijkt dat je een kind van God bent, maar dat het niet anders is dan *ijdel en dertelijk erover klappen*. Maar als je iemand ziet in zijn levensgang, blijkt er helemaal niets mee in overeenstemming te zijn.

Nee, zo dus niet. Maar zoek de Heere en leef dicht bij de Heere, leef dicht bij Zijn Woord en vraag of Hij het gaat doen om je roeping en verkiezing vast te maken. Wat zou het een wonder zijn, al zul je het nooit van jezelf zeggen, maar dat anderen van je kunnen zeggen: hij of zij wandelt met God. Dat, gemeente, dat. En dan sta je gewoon met twee benen in deze wereld, en dan doe je gewoon je roeping en je opdracht, en wat er ook op je pad komt, maar in heel je levensgang straalt er iets van je uit: je leeft niet meer voor jezelf, maar je leeft met God, en je begeert voor God te leven. En het zal werkelijk in je hart leven om meer en meer verzekerd te mogen zijn van je zaligheid, ja, van je verkiezing tot zaligheid.

Daarom, degenen die verkoren zijn, kunnen nooit buiten dat versje om wat we samen gaan zingen: *Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast, opdat ik mij niet van Uw paan moog' keren. En wordt mijn vlees door 't kwade licht verrast, ai, laat het mij toch nimmer overheren. Verlos mij, Heere, van 's mensen overlast, dan zal ik U naar Uw bevelen eren.*

Amen.